

R O Z H O D N U T I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako Disciplinárny súd Slovenskej republiky – odvolací senát zložený z predsedu senátu JUDr. Pavla Polku a sudcov JUDr. Miloslavy Čutkovej, JUDr. Ladislava Mejstríka, JUDr. Mariána Jarábeka a JUDr. Ladislava Tomčovčíka, v disciplinárnej veci A B – sudkyne Krajského súdu v B pre závažné disciplinárne previnenie podľa § 116 ods. 1 písm. a/, ods. 2 písm. b/ zákona č. 385/2000 Z. z. v znení neskorších predpisov na neverejnom zasadnutí konanom dňa 5. októbra 2009 prejednal o d v o l a n i e sudkyne A B proti rozhodnutiu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky – Disciplinárneho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. Dn 3/2009 zo 16. júla 2009 a takto

r o z h o d o l :

Podľa § 131 ods. 4 zákona č. 385/2000 Z. z. v znení neskorších predpisov odvolanie sudkyne A B z a m i e t a.

O d ô v o d n e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky – disciplinárny súd rozhodnutím, sp. zn. Dn 3/2009 zo 16. júla 2009, rozhadol podľa § 121 ods. 2 zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísladiacich v znení neskorších predpisov, že disciplinárny senát 1 Ds v zložení JUDr. K K predseda senátu a sudsavia JUDr. A P a JUDr. D D nie sú vylúčení z vykonávania úkonov v disciplinárnom konaní vedenom proti sudkyni Krajského súdu v Bratislave A B pod sp. zn. 1 Ds 9/2008. Súd prvého stupňa odôvodnil svoje rozhodnutie tým, že senát rozhodujúci o námietkach zaujatosti nezistil konkrétnu skutočnosť odôvodňujúce pochybnosť o nezaujatosti sudcov senátu 1 Ds vo vzťahu k prejednávanej disciplinárnej veci, ktoré by odôvodňovali záver o ich vylúčení z vykonávania úkonov v tomto konaní. Postupom senátu 1 Ds neboli porušené práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Námietka zaujatosti neobsahuje také okolnosti, ktoré by boli spôsobilé vyvolať pochybnosť o objektívnosti

a nestrannosti súdu. Zdôrazňuje, že vydanie rozhodnutia v neprospech súdcu, voči ktorému sa vedie disciplinárne konanie, bez zistenia konkrétnych skutočností svedčiacich o zaujatosti nemôže samo osebe vyvolať pochybnosti o nezaujatosti súdcu, resp. celého senátu.

Proti rozhodnutiu podala odvolanie sudkyňa A B prostredníctvom svojho obhajcu písomným podaním z 5. augusta 2009, ktoré bolo doručené príslušnému súdu 11. augusta 2009. Odvolanie je odôvodnené tým, že rozhodnutie vo vzťahu k súdcovi – predsedovi senátu JUDr. K K nepovažuje za správne. JUDr. K sa vyjadril, že sa necíti byť zaujatý vo veci A B pretože disciplinárny senát vykonal rozsiahle dokazovanie vo veci a až potom rozhadol. Námietka zaujatosti smerovala k tomu, že tak ako navrhovateľka JUDr. G Š vo funkcií predsedníčky krajského súdu podávala návrh pod nátlakom zo strany bývalého ministra spravodlivosti, tak aj predseda senátu rozhodoval pod vplyvom bývalého ministra spravodlivosti. To, že senát vykonal rozsiahle dokazovanie, nesvedčí o zaujatosti. Rozhodnutie však o ovplyvnení svedčí veľmi presvedčivo. JUDr. K v iných rozhodnutiach považoval rozhodnutie súdcu o „zákaze vyhotovenia zvukového záznamu“ za rozhodnutie v rámci právomoci súdcu (predsedu senátu) podľa § 116 ods. 2, § 117 O. s. p. V konaní proti sudkyni B ktoré inicioval a ktoré „pretlačil“ cez predsedníčku súdu bývalý , senát pod vedením JUDr. K uznal „zákaz nahrávania“ ako závažné disciplinárne previnenie podľa § 116 ods. 1 písm. a/, ods. 2 písm. b/ zákona č. 385/2000 Z. z. Teda nekriticky a dokonca bez odôvodnenia po vyhlásení rozhodnutia „jeho“ senát akceptoval návrh, ktorý inicioval bývalý . Ak je pravdou, že JUDr. K bol v kauzách žalobcu či súdcu JUDr. H svedkom, ak je pravdou, že vzťah k JUDr. H je iný než vyplývajúci z postavenia a funkcie, tak JUDr. K je vo veci zaujatý. Odvolaním sa sudkyňa domáha, aby sa JUDr. K vyjadril nie „k veci sudkyne“, ale k vzťahu k JUDr. H Domáha sa vyjadrenia, či JUDr. H sám alebo prostredníctvom spolupracovníkov, či spoločných známych sa o vec sudkyne B zaujímal, alebo či žiadal, aby bolo takpovediac jeho návrhu vyhovené. Ak by JUDr. K poprel, že by mal byť svedkom v konaní, kde JUDr. H bol navrhovateľom (žalobcom), tak žiada preveriť pravdivosť tohto odmietnutia priložením si spisov o ochranu osobnosti, ktoré prejednával Krajský súd v Bratislave a kde bol JUDr. H žalobcom. Námietka zaujatosti a teraz podané odvolanie sleduje to, že bývalý minister spravodlivosti „donútil“ JUDr. Š podať návrh na disciplinárne konanie, že minister spravodlivosti ovplyvnil rozhodnutie súdnej rady (vraj štrnásť členov sa zdržalo hlasovania a asi dvaja hlasovali za pozastavenie činnosti

sudkyni E) a následne pôsobil na rozhodnutie disciplinárneho senátu prostredníctvom JUDr. K čo malo za následok hrubé porušenie nezávislosti a nestrannosti súdu. Týmto odvolaním sleduje sudkyňa aj to, aby odvolací súd a aj odvolací súd vo veci samej sa postavil proti praktikám už takmer verejne znáym, kedy bývalý minister mal ovplyvňovať rozhodnutia súdov vo veciach, v ktorých bol účastníkom, a aj vo veciach, v ktorých boli účastníkmi jeho protežanti. Domáha sa zmeny napadnutého rozhodnutia a rozhodnutia, ktoré predsedu senátu JUDr. K vo veci sudkyne F vylúči z konania pre jeho zaujatosť.

Odvolací disciplinárny senát pri rozhodovaní o odvolaní preskúmal správnosť výrokov napadnutého rozhodnutia, proti ktorým odvolateľka podala odvolanie, a konanie predchádzajúce týmto výrokom napadnutého rozhodnutia. Na základe odvolania preskúmal napadnuté výroky rozhodnutia, a to zo všetkých hľadísk bez ohľadu na to, či tieto hľadiská sú alebo nie sú v odvolaní uvedené a jednak správnosť postupu konania, ktoré napadnutým výrokom predchádzalo, a to z hľadiska všetkých chýb, ktoré mohli spôsobiť nesprávnosť napadnutých výrokov rozhodnutia. Pri plnení revízneho princípu preveril z právnej stránky, či v celom konaní, v priebehu ktorého sa vytvárali podklady pre napadnuté rozhodnutie, nedošlo k porušeniu právnych predpisov, ktoré sú súčasťou právneho poriadku, lebo právo nemôže byť založené na nepráve.

Odvolanie proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa je prípustné, bolo podané oprávnenou osobou, v zákonom stanovenej lehote a obhajcom odôvodnené.

Zákon č. 385/2000 Z. z. v znení neskorších predpisov v ustanovení § 121 upravuje spôsob rozhodovania o námietke zaujatosti, ale neupravuje dôvody pre vylúčenie súdcov disciplinárnych senátov z vykonávania úkonov disciplinárneho konania.

Podľa § 150 ods. 2 zákona č. 385/2000 Z. z. v znení neskorších predpisov na disciplinárne konanie sa primerane vzťahujú ustanovenia osobitného predpisu, ak tento zákon neustanovuje inak alebo ak z povahy veci nevyplýva niečo iné. Týmto osobitným predpisom je Trestný poriadok, a preto odvolací disciplinárny súd aplikoval pri prejednaní a rozhodovaní o odvolaní sudkyne A B ustanovenia Trestného poriadku.

Podľa § 31 ods. 1 Tr. por. z vykonávania úkonov trestného konania je vylúčený súdca alebo prísediaci súdca (ďalej len „prísediaci“), prokurátor, policajt, probačný a mediačný

úradník, vyšší súdny úradník, súdny tajomník a zapisovateľ, u ktorého možno mať pochybnosť o nezaujatosti pre jeho pomer k prejednávanej veci alebo k osobám, ktorých sa úkon priamo týka, k obhajcovi, zákonnému zástupcovi, splnomocnencom alebo pre pomer k inému orgánu činnému v tomto konaní.

Podľa § 31 ods. 2 Tr. por. sudca, príslušníci, probačný a mediačný úradník, vyšší súdny úradník a súdny tajomník je vylúčený z vykonávania úkonov trestného konania, ak bol v prejednávanej veci činný ako prokurátor, policajt, spoločenský zástupca, obhajca, splnomocnenec zúčastnenej osoby alebo poškodeného, zástupca poškodeného alebo spoločný zástupca poškodených.

Podľa § 31 ods. 3 Tr. por. z rozhodovania na súde vyššieho stupňa je okrem vylúčenia podľa odseku 2 vylúčený sudca, príslušníci, probačný a mediačný úradník, vyšší súdny úradník a súdny tajomník, ktorí sa zúčastnili na rozhodovaní na súde nižšieho stupňa, a naopak. Z rozhodovania o dovolení je vylúčený ten, kto sa v prejednávanej veci zúčastnil na rozhodovaní ako sudca alebo príslušník súdu iného stupňa. Z rozhodovania o stážnosti na nadriadenom orgáne je vylúčený prokurátor, ktorý napadnuté rozhodnutie vydal alebo dal naň súhlas alebo pokyn.

Podľa § 31 ods. 4 Tr. por. námetku zaujatosti je strana povinná vzniesť bez meškania, len čo sa dozvedela o dôvodoch vylúčenia. Úkon, ktorý vykonala vylúčená osoba, nemôže byť podkladom na rozhodnutie v trestnom konaní s výnimkou neodkladného alebo neopakovateľného úkonu.

Nestrannosť je neodmysliteľným atribútom pojmu súd. Nestrannosť sa obyčajne definuje ako neprítomnosť predstavu (zaujatosti). Možno rozlišovať subjektívny prístup, ktorý sa pokúša zistiť, čo si sudca mysel pre foro interno, a objektívny prístup, pri ktorom sa skúma, či sudca poskytuje dostatočné záruky, aby sa vylúčili akékoľvek pochybnosti v tomto smere. Pri aplikácii tohto prístupu potom rozlišujeme nestrannosť subjektívnu (konkrétnu) a nestrannosť objektívnu alebo štrukturálnu (abstraktnú).

Subjektívna nestrannosť sa preuzme, až kým nie je preukázaný opak, pričom spravidla sa posudzuje podľa správania sa súdca.

Objektívna nestrannosť sa neposudzuje podľa subjektívneho stanoviska súdca, ale podľa objektívnych symptómov. Súdca môže subjektívne rozhodovať absolútne nestranne,

ale napriek tomu jeho nestrannosť môže byť vystavená oprávneným pochybnostiam so zreteľom na jeho štatút či funkcie, ktoré vo veci vykonával.

Práve tu sa uplatňuje teória zdania, podľa ktorej nestačí, že sudca je subjektívne nestranný, ale musí sa ako taký aj objektívne javiť v očiach strán a predovšetkým obvineného, ale i verejnosti.

V posudzovanej veci sudkyňa svoju námietku zaujatosti odôvodnila nasledovne: „Po vyhlásenom rozhodnutí disciplinárneho senátu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky konštatujem, že rozhodnutie postráda vysvetlenie, prečo skutok bol kvalifikovaný ako závažné disciplinárne previnenie, pretože zo zákona, ktorým je tento senát viazaný, jednoznačne vyplýva, že podľa § 116 ods. 3 písm. b/ je závažným disciplinárnym previnením spáchanie závažného disciplinárneho previnenia napriek tomu, že už mu bolo za závažné disciplinárne previnenie uložené disciplinárne opatrenie. Toto flagrantné porušenie zákona ma viedie k tomu, že vznášam námietku zaujatosti celého disciplinárneho senátu, pretože sa pokračuje v tom, čo bolo začaté návrhom na začatie disciplinárneho konania. Senát nesporne odborne zdatný a s poukazom na rozhodnutia, v ktorých predseda senátu rozhodoval, nemohol pri dodržaní nezávislosti a nestrannosti urobiť výrok, že moja mandantka sa dopustila závažného disciplinárneho previnenia. To, že sa nedopustila ani konania, ktoré by naplňovalo skutkovú podstatu § 116 ods. 1 písm. a/, samozrejme podrobnejšie odôvodním v písomne podanom odvolaní, avšak postrádam, v čom moja klientka úmyselne, t. j. zavinene porušila povinnosť sudskej autoritáti o nezávislosti a nestrannosti sudskej autoritáti pri rozhodovaní o nezaujatosti sudskej autoritáti voči účastníkom konania a o úsilí ukončiť súdne konanie spravodlivo a bez zbytočných prieťahov. Objektívnu stránku disciplinárneho previnenia v stručnom odôvodnení vyhláseného rozhodnutia postrádam a som presvedčený, že ani v návrhu, ani vo vykonanom dokazovaní sa takéto zavinene konanie nikdy nestalo a keďže nie je naplnená objektívna stránka disciplinárneho previnenia podľa § 116 ods. 1 písm. a/, vidím nezákonné rozhodnutie iba v tom, že bolo vyhlásené senátom, ktorý nie je nestranný a nezaujatý.“

Odvolací disciplinárny súd k takto prednesenej námietke zaujatosti sudskej autoritáti JUDr. K. K., JUDr. A. P. a JUDr. J. D. nezistil dôvody pre vylúčenie označených sudskej autoritáti, predpokladané ustanovením § 31 Tr. poriadku.

I keď zákon v § 31 ods. 1 Tr. por. spája vylúčenie súdcov z vykonávania úkonov trestného konania v posudzovanej veci disciplinárneho konania nielen so skutočne preukázanou zaujatostou, ale aj vtedy, ak možno mať čo i len pochybnosť o ich nezaujatosti, nemožno prehliadať, že rozhodnutie o vylúčení súdca podľa § 31 ods. 1 Tr. por. predstavuje výnimku z významnej ústavnej zásady, že nikto nesmie byť odňatý svojmu zákonnému súdcovi (čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky).

Vzhľadom na to možno vylúčiť súdca z vykonávania úkonov disciplinárneho konania len celkom výnimočne a zo skutočne závažných dôvodov, ktoré mu zjavne bránia rozhodnúť v súlade so zákonom objektívne, nezaujato a spravodivo.

Z týchto dôvodov k vylúčeniu súdcov z vykonávania úkonov disciplinárneho konania môže dôjsť len vtedy, keď ich vzťah k veci, k účastníkom alebo k ich zástupcom dosiahne takú intenzitu, že nebudú schopní nezávisle a nestranne rozhodovať.

Podľa § 2 ods. 2 zákona č. 385/2000 Z. z. v znení neskorších predpisov súdca je pri výkone svojej funkcie nezávislý a zákony a iné všeobecne záväzné právne predpisy vykladá podľa svojho najlepšieho vedomia a svedomia; rozhoduje nestranne, spravodivo, bez zbytočných prieťahov a len na základe skutočnosti zistených v súlade so zákonom.

Obsah tohto práva a povinnosti je základným pilierom výkonu funkcie súdca, keď výnimky môžu vyplývať len z naplnenia zákonných predpokladov, ktoré však neboli v prejednávanom prípade splnené.

Sudkyňa v posudzovanej veci namieta zaujatosť celého disciplinárneho senátu po vyhlásení rozhodnutia dňa 8. júla 2009. Dôvodom pre vylúčenie súdca (súdcov) z prejednávania a rozhodovania vo veci nemôže byť skutočnosť, že sa sudkyňa nestotožnila s rozhodnutím súdu prvého stupňa. Na nápravu prípadných pochybení v rozhodovacej činnosti súdov slúžia výlučne riadne a mimoriadne opravné prostriedky. V predmetnej veci sa môže sudkyňa domáhať preskúmania rozhodnutia v jej veci využitím opravného prostriedku. Zo zápisnice o ústnom pojednávaní vyplýva, že odvolanie proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa skutočne sudkyňa aj podala.

Z dôvodov odvolania vyplýva, že sudkyňa namieta zaujatosť už len predsedu senátu JUDr. K. pre jeho vzťah k osobe, ktorá nie je účastníkom disciplinárneho konania

(JUDr. Š H Porovnaním obsahu námietky zaujatosti celého senátu disciplinárneho súdu prvého stupňa z 8. júla 2009 s obsahom odvolania dochádza odvolací disciplinárny súd k záveru, že dôvody odvolania sú vo svojej podstate novými dôvodmi námietky zaujatosti predsedu senátu disciplinárneho súdu prvého stupňa. O dôvodoch námietky zaujatosti predsedu senátu disciplinárneho súdu prvého stupňa JUDr. K K ktoré sú uvedené v odvolaní z 5. augusta 2009, nebolo doteraz rozhodnuté príslušným disciplinárnym súdom prvého stupňa. Pri rešpektovaní princípu dvojinštantnosti odvolací disciplinárny súd nemohol preskúmať nové dôvody námietky zaujatosti vznesené proti súdcovi JUDr. K K

Podľa výsledkov prieskumu napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo, odvolacím disciplinárnym súdom neboli zistené žiadne pochybenia pri aplikácii práva hmotného a procesného disciplinárny súdom prvého stupňa, a preto odvolací disciplinárny súd odvolanie sudkyne A B námietol.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný riadny opravný prostriedok.

V Bratislave 5. októbra 2009

Za správnosť vyhotovenia: M I

JUDr. Pavol Polka, v. r.
predseda odvolacieho disciplinárneho senátu

